

I Vaiko teisių liniją skambinantys ar rašantys vaikai dažnai domisi ne tik kaip išspręsti sunkumus namuose, bet dalinasi ir santykių su draugais iššūkiais. O vienas didžiausių vaikų ir jaunimo rūpesčių, kuriuos jie išsako vaiko teisių gynėjams, yra sunkimai rasti draugų, konfliktai su jais ir baimė draugus prarasti. Tad vaiko teisių gynėjai paklausė Psichologų sąjungos narės, psichoterapeutės Marinos Guptor, kaip padėti vaikams susirasti draugų ir spręsti išskylančius iššūkius su jais.

Anot vaiko teisių gynėjo Kasparo Tarčevskio, kiekvienam vaikui svarbu susirasti draugų, bendraminčių, su kuriais būtų malonu leisti laisvalaikį: „Deja, visi vaikai yra skirtingi ir ne kiekvienam paprasta bendrauti, užmegzti tvirtas draugystes. Tokie sunkumai dažną vaiką ar jaunuolį skaudina.“

Lietuvos psichologų sąjungos narė Marina Guptor pastebi, kad vienatvė šiais laikais užklumpa dažną žmogų: „Šiandien paplitęs vienatvės fenomenas ir kaip surasti draugų, aktualu nuo darželio laikų. Turbūt sutiks visi, kad mes esame labai skirtingi, mūsų bendravimo poreikiai labai skirtingi, o ir bendravimo galimybės kiekvieno kitokios. Vieni vaikai suranda draugų nuo darželio laikų, kitiems vaikams sekasi sunkiau, jie turi vieną-du draugus, o kartais būna laikotarpiai kai nėra nė vieno draugo. Ir tėvai sunerimsta: ar čia problema, kaip ją spręsti, kaip padėti vaikui.“

Draugų paieškose padės šeimos palaikymas

Vaiko teisių gynėjas Kasparas Tarčevskis tikina, kad nesvarbu, vaikas turi daug draugų ar tik vieną ar kelis. Svarbiausia – vaiko savijauta. Jeigu vaikas jaučiasi gerai, turėdamas keletą draugų, viskas puiku. Tačiau pastebėjus, kad vaikas ar jaunuolis jaučiasi vienišas, su niekuo iš bendraamžių nebendrauja, verta pasikalbėti ir pasiūlyti padėti.

Anot M. Guptor, jeigu kalbantis iš vaiko lūpų išsprūsta tokios frazės kaip: „aš noriu draugų“, „aš nežinau, kaip susidraugauti“, „aš nemoku“, „man neišeina“, tada tikrai gera proga pagalvoti, kaip mes galėtume padėti savo vaikui.

„Vaikai, o ir ne tik vaikai, bet ir suaugę, bijo to atstūmimo, patyčių ir neretai renkasi nerizikuoti ir neieškoti draugų. Todėl tėvai iš savo pusės galėtų padaryti tris esminius dalykus: lavinti vaiko socialinius įgūdžius, skatinti bendras veiklas, būrelius su bendraamžiais bei ugdyti vaiko pasitikėjimą savimi“, – pataria psichologė.

Tvirčiausios draugystės mezgasi bendraujant gyvai

Svarbiausia, anot M. Guptor, gyvas bendravimas ir bendri pomėgiai. Mat neretai šiuolaikiniai vaikai, nežinodami, nuo ko pradėti pokalbį, renkasi bendrauti internetu, susirašinėdami. Deja, toks bendravimas, nors ir paprastesnis, nelavina socialinių įgūdžių, o, galiausiai, prireikus bendrauti gyvai, atsiranda tik dar daugiau nerimo ir nepasitikėjimo savimi.

„Tikrai mes ne visiems žmonėms patinkame, ne su visais galime būti draugais, ne kiekvienas mums patinka ir tai yra visiškai normalu. Todėl tėvų paskatinimas eiti ir megzti draugystes, palaikymas, pagalba vaikui, atskleidžiant savo stipriąsias puses, paskatins vaiką jaustis drąsiau“, – sako M. Guptor.

O vienas veiksmingiausių būdų vaikui susirasti draugų, eiti į būrelius, mat juose vaikus ir jaunimą vienija bendros temos, bendri tikslai ir pomėgiai. Žinoma, ne ką mažiau svarbu ir tai, kad pačiam vaikui jo lankomas būrelis patiktų ir jis noriai ten eitų.

Draugystė turi ugdyti

Vis dėlto vaiko teisių gynėjai pabrėžia, kad labai dažnai būtent jaunimo noras turėti draugų ir pritapti nuveda prie žalingų pasirinkimų. „Vaikai tam tikrų žalingų įpročių atsiradimą, pavyzdžiui, alkoholio vartojimą, rūkymą, kartais net psichotropinių, narkotinių medžiagų vartojimą, siejo su tuo, kad norėjo tiesiog pritapti draugų kompanijoje. Arba matė, kad narkotikus, kitas medžiagas, alkoholį vartojo jų draugai“, – pastebi vaiko teisių gynėjas K. Tarčevskis.

Noras pritapti suprantamas ir natūralus, tačiau tėvų atsakomybė prižiūrėti, kad pasirinkta kompanija nepakenktų, nenuvestų klystkeliais. Ir patarti vaikui, jaunuoliui nepasiduoti bendraamžių spaudimui bei padėti atrasti tuos draugus, kurie praturtina, o ne pakenkia. Juk jaunas žmogus dar ne visada turi pakankamai gyvenimiškos patirties, kad suvoktų, kas gerai, o kas – ne. Tad vaiko teisių gynėjai pataria skatinti tas draugystes, kurios užsimezga bendrose veiklose, būreliuose ir stebėti, kokią įtaką naujosios draugystės daro vaikui: „Tikslas – kad buvimas su draugais vaikams ne kenktų, o juos ugdytų.“

Kilus klausimams, kviečiame žiūrėti [Vaiko teisių TV](#) arba konsultuotis su vaiko teisių gynėjais skambinant nemokamu tel. 0 800 10 800, taip pat galima rašyti žinutę interneto svetainėje vaikoteises.lrv.lt esančiame pokalbių laukelyje. Pranešti apie vaiko teisių pažeidimą galima artimiausiame vaiko teisių apsaugos skyriuje, užpildant formą Tarnybos interneto svetainėje arba skambinant Skubiosios pagalbos tarnybų ryšio numeriu 112.

Susirasti draugų vaikui – sudėtinga. Jam galima padėti

